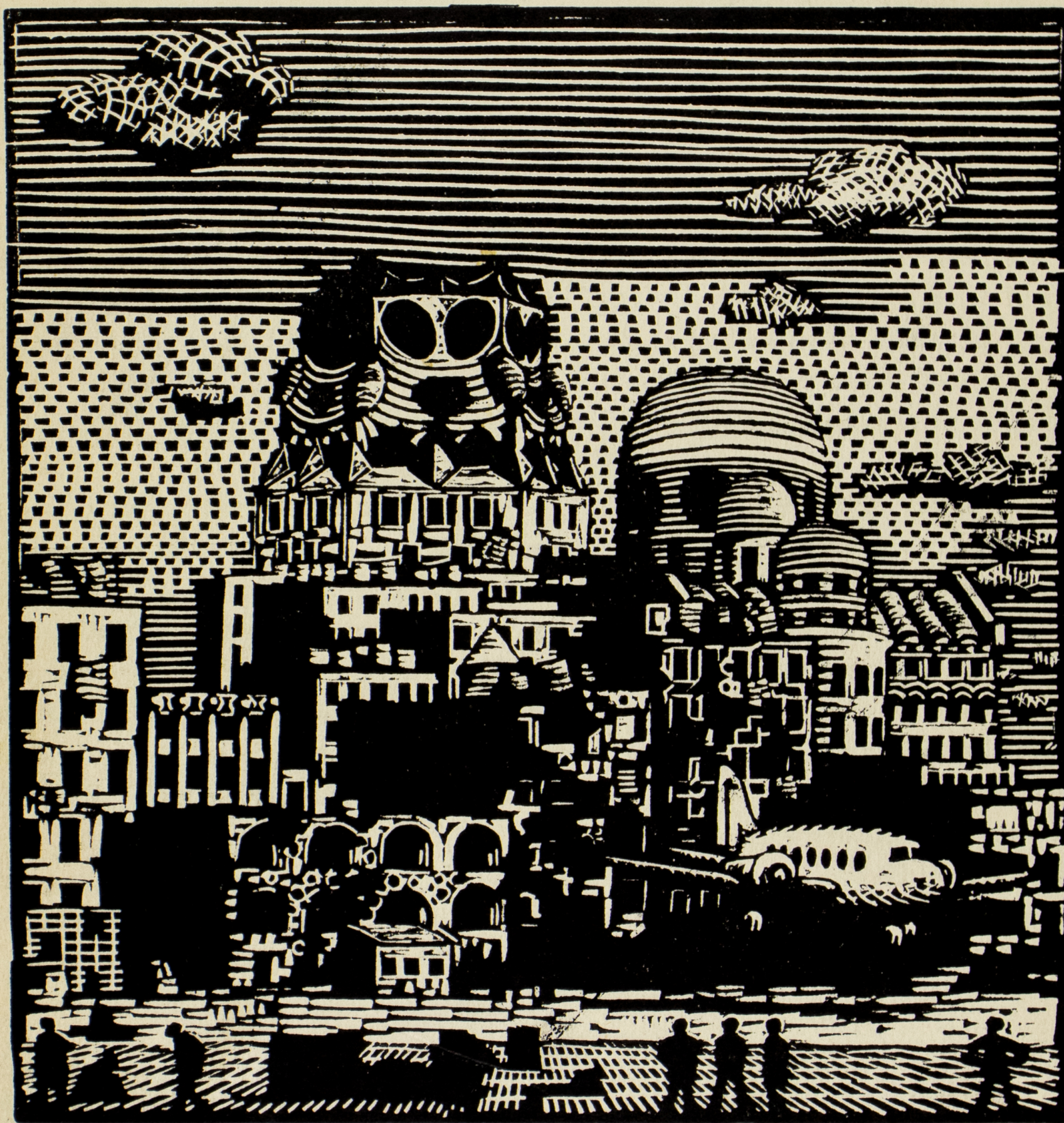

isclausen's PalleNielsen.

HVEDEKORN

Nr. 5-6

Oktober-
december 1963

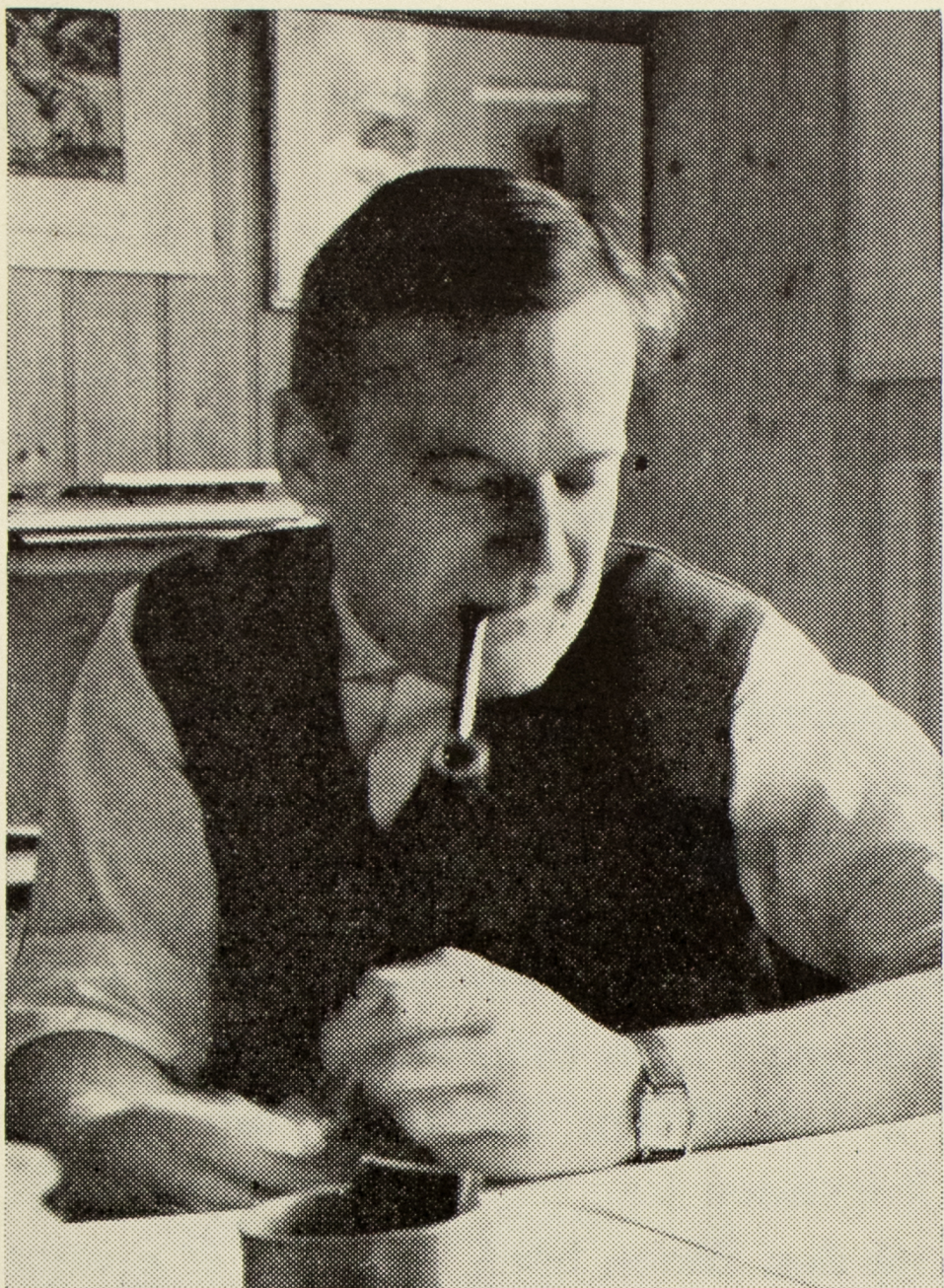
PALLE NIELSEN . OEUVRE-KATALOG

HVEDEKORN . *Tidsskrift for litteratur og grafik*

REDAKTION Uffe Harder, Frederiksborggade 39, Kbhvn. K., (træffes efter aftale), og Richard Winther, Bülowvej 40, Kbh. V. UDGIVER Kunst og Kultur, Frederiksgade 7, Kbh. K. Palæ 7847 og Palæ 7880. Klichéer: Bernh. Middelboe. Bogtryk: Vald. Pedersen. Typografi: Viggo Naae. Udk. med 6 numre om året, i månederne februar, april, juni, august, oktober og december. Årsabonnement kr. 30,00. Løssalg kr. 5,75. Dobbeltnr. kr. 11,50.

*Omslag: Palle Nielsen: Linoleumsnit 1961.
Kat. Nr. 22, 418. Trykt med den originale plade.*

Nr. 5-6. 1963. 37. årgang

Palle Nielsen.

Fot. Troels Andersen sept. 1963.

FORORD

til

Palle Nielsen særnummer

At bringe en fuldstændig fortegnelse over Palle Niensens grafiske arbejder vil give overblik over hans udvikling og indsats, bringe samling på de forskellige ting der er publiceret, og være til stor nytte for alle der aktivt interesserer sig for Palle Nielsen.

Palle Nielsen kunne godt se betydningen af et Oeuvre-katalog, og sagde han måtte hellere påtage sig arbejdet nu, inden det blev uoverkommeligt. En lettelse var de nøjagtige lister han fører til eget brug, og et arkiv med et tryk af ethvert af hans arbejder.

Bag hvert blad ligger en mængde forarbejder, fra den første idé-skitse gennem forskellige prøvelser til den endelige tegning der bruges til snittet. Derefter forskellige snitteprøver. Nogle få trin af en sådan arbejdsproces bringes her, tegningerne i reproduktion og det endelige resultat trykt med den originale plade.

Til de ydre synsindtryk, der sætter den indre skabende fantasi igang, hører kupler. I arbejdsrummet hænger på en væg egne og andres kupler og tårne, (arkitektur som udtryk for menneskets konstruktive skaben), samt dets sprængning (der er stærkere følelser end arkitektur kan rumme). Begge ting gengives her, desuden et udsnit fra arbejdsrummet, hvor plader og prøvetryk står mellem redskaberne. Og så mandens karakteristiske hoved, alt fotograferet af Troels Andersen.

Alle Palle Niensens snit er lavet ud af hovedet, ikke som en maler foran motivet,

men frigjort fra dette gennem forarbejder, og formet af fantasien, fordi den ydre virkelighed ikke uden videre kan rumme visionen der virkeliggøres i det grafiske blad.

Han selv er på en tilsvarende måde også frigjort fra sit værk. Han går ikke og er uhyggelig når han skal udtrykke noget uhyggeligt, tværtimod er det altid opmuntrende at træffe Palle Nielsen, der er morsom at tale med, positiv, hjælpsom og beskeden. Selve det at snitte pladen betragter han som håndens arbejde. De åndelige tilstande der er udtrykt i snittene er ofte meget voldsomme, men snittene er fuldstændig nøgterne og sagligt skårne. En overgang næsten mekanisk, nu rigere varieret.

Pladerne er oftest ikke ret store. Koncentrationen i udtrykket medfører en koncentration af formatet.

Desuden hans forkærlighed til serierne, for på hvilken måde kunne han ellers udtrykke tilstandenes overgange og forandringer? I kunstarter som musik og litteratur og film er den cykliske kompositionsform velkendt. Palle Nielsen er visionær, ikke litterær. Der har været meget af krigens gru i hans ting. Det er den tid han kunstnerisk begyndte i, og hvis man ser alt hvad han har lavet som en stor „serie“ eller cyklus, forstår man hvorfor krigstiden har taget så lang plads op, det er ungdomstiden. Nu er Orfeus ved at nå den anden bred, hvor der er grønne træer i verden.

Al Palle Niensens grafik er sort-hvid. Der er nok valører, men ikke som i et fotografi, hvor tonerne svarer til naturens farver. I snittene, og især i de seneste år, lyser det sorte og hvide i en tindrende udstråling, der er bladets eget og uafhængig af den farve der kunne have været på de ting der er fremstillet. Det sort-hvide er en abstraktion, der passer Palle Nielsen godt.

Og nu Aksel-Jørgensen-diagonalerne på en af studietegningerne der er gengivet her. Aksel Jørgensen sagde at „Det talent der ikke kunne tåle en skoling, var ikke bedre værd end at gå til grunde“. Det var gammeldags kunst-pædagogik, (i vore dage praktiseres det modsatte), og Palle Nielsen er en af de få der er sluppet levende over det og bruger lærdommen som et værktøj mellem de andre jern.

Palle Nielsen boede for et par år siden et årstid i Rom. Det blev en mægtig oplevelse som gav hans fantasi det nødvendige materiale til den udvikling han nu befinder sig i. En kunstner uden forbindelse med den ydre virkelighed kan ikke skabe en indre virkelighed som han kan give fra sig igen. (Det gælder i lige så høj grad for de nonfigurative).

En udstilling af unge danske grafikere i Kunstforeningen for et halvt år siden gav lejlighed til at se nogle små blade af Palle Nielsen i sammenhæng med anden dansk grafik. Selvom man i forvejen var klar over kvaliteten i hans arbejder, var det tydeligt at se det her. De virkede ved den indholdsmæssige fylde og dybde, og den overordentlige tekniske beherskelse. Det ville være rimeligt engang at lade ham alene fylde vores hus på Biennalen i Venezia. Det var i hvertfald på tide at få ham i Hvedekorn igen.

Richard Winther